

Sygn. akt III AUa 162/15

## WYROK

**W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 24 czerwca 2015 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Michał Bober
Sędziowie:	SSA Małgorzata Gerszewska (spr.) SSO del. Maria Ołtarzewska
Protokolant:	stażysta Agnieszka Makowska

po rozpoznaniu w dniu 24 czerwca 2015 r. w Gdańsku

sprawy M. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o ustalenie podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej

na skutek apelacji M. G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku VIII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 27 listopada 2014 r., sygn. akt VIII U 1190/14

- zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję i stwierdza, że M. G. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej od dnia 1 stycznia 2014 r.;
- zasądza od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. na rzecz wnioskodawczyni M. G. kwotę 150,00 (sto pięćdziesiąt 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt III AUa 162/15

## UZASADNIENIE

Decyzją z 1 lipca 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. stwierdził, że M. G., jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz dobrowolnie chorobowemu od 1 stycznia 2014 r.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczona wniosła o jej uchylenie i stwierdzenie obowiązku podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 27 listopada 2014 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w punkcie I oddalił odwołanie, zaś w punkcie II zasądził od wnioskodawczyni na rzecz pozwanego 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, wskazując następujące motywy rozstrzygnięcia:

Rodzice M. G. są właścicielami trzech lokali użytkowych, którymi ubezpieczona - na mocy umowy użyczenia - dysponowała od 2010 r.

W dniu 1 sierpnia 2010 r. ubezpieczona zawarła umowy najmu dwóch lokali, a następnie 29 grudnia 2011 r. - umowę najmu trzeciego lokalu.

W zeznaniach PIT-28 wykazała przychody z najmu, opodatkowane ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych: za 2011 r. w kwocie 30.851 zł, za 2012 r. w kwocie 47.201 zł oraz za 2013 r. w kwocie 48.970 zł.

Ubezpieczona zgłosiła w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, iż z dniem 1 stycznia 2014 r. rozpocznie działalność gospodarczą w zakresie wynajmu i zarządzania nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi (kod (...) (...)) oraz w zakresie sprzedaży detalicznej przez Internet (kod (...) 47.91.Z). Z tego tytułu zgłosiła się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, tj. emerytalnego, rentowych, wypadkowego oraz dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od 1 stycznia 2014 r., przy czym oświadczenie wypełniła 4 kwietnia 2014 r. Jako podstawę wymiaru składek zadeklarowała kwotę 9.365 zł

W dniu 4 lutego 2014 r., 11 lutego 2014 r., 6 marca 2014 r., 10 marca 2014 r., 17 marca 2014 r., 18 marca 2014 r. ubezpieczona dokonała sprzedaży, za pośrednictwem portalu (...). Grupa (...) Sp. z o.o. w P. wystawiła ubezpieczonej, za pośrednictwo – usługi (...) - faktury: za styczeń na kwotę 0,80 zł, i 0,21 zł, za luty 2014 na kwotę 3,88 zł, za marzec 2014 r. kwotę 18,31 zł.

Ubezpieczona wystawiła 9 rachunków tytułem czynszu najmu i kosztów eksploatacyjnych, w tym za styczeń 2014 r. w kwotach 1.008 zł, 1.462 zł, 1.623 zł, za luty 2014 r. w kwotach 1.017 zł, 1.475 zł, 1.638 zł oraz za marzec 2014 r. w kwotach 1.017 zł, 1.475 zł, 1.638 zł. W ewidencji przychodów za styczeń 2014 r. ubezpieczona wykazała przychód z tytułu czynszu najmu i kosztów eksploatacyjnych w kwocie 4.093 zł, za luty 2014 r. z tytułu czynszu najmu i kosztów eksploatacyjnych oraz z tytułu 3 transakcji internetowych w kwocie 4.209,96 zł oraz za marzec 2014 r. z tytułu czynszu najmu i kosztów eksploatacyjnych oraz z tytułu 5 transakcji internetowych w kwocie 4.374,91 zł.

Od 12 kwietnia 2014 r. ubezpieczona przebywała na zwolnieniu lekarskim z powodu ciąży, tj. przedwczesnych skurczy macicy, odklejającego się łożyska z krwiakiem macicznym. Miała zalecenia leżenia w I trymestrze ciąży, a następnie zalecenie oszczędnego trybu życia. W związku z powyższym nie zajmowała się wynajmem lokali usługowych. Umowy najmu tych lokali zawarł ojciec ubezpieczonej. Działalności gospodarczej ubezpieczona formalnie nie zawiesiła.

Dnia 12 czerwca 2014 r. ubezpieczona ukończyła studia na wydziale lekarskim Akademii Medycznej w G., a (...) urodziła dziecko.

W dniach 20 i 21 września 2014 r. wnioskodawczyni zdała egzamin lekarski.

Przedmiotem sporu pozostawało ustalenie, czy ubezpieczona od 1 stycznia 2014 r. prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą oraz podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Sąd Okręgowy, mając na uwadze ustalony stan faktyczny, przy uwzględnieniu treści art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 11 ust. 2, art. 13 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art.2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej uznał, że ubezpieczona, ze względu na spodziewaną niezdolność do pracy w związku z urodzeniem dziecka i związane z tym prawo do świadczeń, była zainteresowana objęciem jej tytułem do ubezpieczeń społecznych od bardzo wysokiej podstawy wymiaru składek. Ubezpieczonej chodziło bowiem wyłącznie o uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia

społecznego z tytułu porodu i temu celowi podporządkowała skonstruowanie określonej sytuacji prawnej, a zgłoszenie prowadzenia działalności gospodarczej, której faktycznie nie prowadziła, miało być narzędziem realizacji tego celu. Zdaniem Sądu, ubezpieczona nie miała zamiaru zarobkowego prowadzenia działalności gospodarczej. Nie można również przyjąć, że prowadziła działalność gospodarczą nastawioną na nieokreślony z góry czas, rozpoczynając ją w ciąży i mając świadomość zbliżającego się dnia porodu.

Zdaniem Sądu, w niniejszej sprawie nie było podstaw do zmian w zakresie wynajmu lokali będących własnością rodziców ubezpieczonej. W latach 2011 – 2013 ubezpieczona wykazywała przychody z najmu, opodatkowane ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych. Przesłuchana w charakterze strony sama zeznała, iż wykonywała takie same czynności, jako wynajmująca i rozliczająca się w oparciu o ryczałt oraz od 1 stycznia 2014 r., po zarejestrowaniu działalności gospodarczej. Wskazała, iż kończąc studia, miała mniej niż 26 lat, pozostawała na ubezpieczeniu matki, a jej celem było przejście na własne ubezpieczenie zdrowotne. Argumentacja ubezpieczonej jednak nie zasługiwała na uwzględnienie, bowiem nie ma przeszkód, by osoba kończąca studia, nie mająca ubezpieczenia zdrowotnego, dokonała zarejestrowania w Powiatowym Urzędzie Pracy i na tej podstawie uzyskała prawo do ubezpieczenia zdrowotnego.

Nadto, od 12 kwietnia 2014 r. wnioskodawczyni przebywała na zwolnieniu lekarskim.

Sąd uznał, że nawet przy przyjęciu, że w okresie od stycznia 2014 do marca 2014 r. wnioskodawczyni w jakimś zakresie zajmowała się sprzedażą internetową, to działalność ta miała co najwyżej charakter okazjonalny, dorywczy, sporadyczny i jako taka - z uwagi na brak cech ciągłości - nie może być uznana za działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. W zachowaniu ubezpieczonej brak jest bowiem zamiaru dążenia do uczynienia z działalności gospodarczej stałego źródła dochodu. Ubezpieczona nie wykazała, by sprzedawała, za pośrednictwem Internetu, jakiegokolwiek rzeczy od kwietnia 2014 r. Uznać należało, iż nie była zainteresowana faktycznym prowadzeniem działalności gospodarczej w celach zarobkowych, a zatem nie było rzeczywistego celu gospodarczego.

Dodatkowo Sąd wskazał, iż do sporadycznego wystawiania przedmiotów do sprzedaży w ramach portalu (...), w tym rzeczy używanych swoich, znajomych, czy rodziny, nie jest wymagane prowadzenie działalności gospodarczej, gdyż w zasadzie wszystkie czynności dotyczące transakcji, poza umieszczeniem produktu w systemie i wysłaniem go do klienta, dokonywane są przez serwis. W związku z tym wystawienie kilkunastu produktów, które nie są towarem produkowanym masowo nie może w okolicznościach niniejszej sprawy być uznane za prowadzenie działalności gospodarczej.

Za niewiarygodne Sąd uznał umowy sprzedaży z 11 stycznia 2014 r. i z 18 stycznia 2014 r. albowiem nie wynika z nich, jakie 10 i 20 książek nabyła ubezpieczona w celu dalszej odsprzedaży. Również paragony fiskalne zakupu termoformów potwierdzają jedynie ich zakup i nie stanowią wystarczającego dowodu do wykazania prowadzenia działalności gospodarczej.

Poza tym, jak wynika z przedłożonych do akt ZUS wydruków z ewidencji przychodów, ubezpieczona za styczeń 2014 r. osiągnęła przychód w kwocie 4.093 zł, za luty 2014 r. w kwocie 4.209,96 zł i za marzec 2014 r. w kwocie 4.374,91 zł., co pozostaje w sprzeczności z zadeklarowaną podstawą wymiaru składek, która wynosiła 9.365 zł. Wątpliwym jest bowiem, by po uiszczeniu należnych podatków oraz składek na ubezpieczenia społeczne działalność osiągała jakikolwiek cel zarobkowy dla ubezpieczonej.

Reasumując, Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, że podjęte przez ubezpieczoną czynności legalizujące działalność gospodarczą (wpis do ewidencji i zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych) zostały dokonane jedynie w celu umożliwienia skorzystania jej z zasiłków naliczanych od wysokiej podstawy, dlatego też Sąd, na mocy art. 477<sup>14</sup> § 1 k.p.c. orzekł jak w pkt I wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł w pkt II wyroku, na podstawie art. 108 § 1 k.p.c., art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., § 4 ust. 1, § 11 ust. 2 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia

28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490).

Apelację od wyroku wywiodła wnioskodawczyni zaskarżając go w całości i zarzucając:

I. mający wpływ na treść zaskarżonego wyroku błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia polegający na przyjęciu, iż ubezpieczona w okresie od 1 stycznia 2014 r. nie prowadziła pozarolniczej działalności gospodarczej i nie podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, iż od 1 stycznia 2014 r. działalność gospodarczą prowadziła;

II. naruszenie przepisów prawa procesowego (mającego wpływ na wydane orzeczenie), tj.:

A. art. 233 k.p.c., poprzez brak wszechstronnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i jego ocenę z pominięciem dokumentacji świadczącej o wykonywaniu wszelkich czynności zgłoszeniowych i informacyjnych wobec organów skarbowych, ZUS i GUS związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, w szczególności wniosku o wpis do CEIDG oraz deklaracji podatkowych, które przesądzają o faktycznym prowadzeniu przez ubezpieczoną działalności gospodarczej;

B. art. 233 k.p.c., poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i uznanie, że ubezpieczona jedynie pozornie prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą;

C. art. 233 k.p.c., poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i uznanie, że czynności legalizujące działalność gospodarczą zostały dokonane jedynie w celu umożliwienia skorzystania wnioskodawczyni z zasiłków, podczas gdy jej zamiarem było prowadzenie działalności gospodarczej w celach zarobkowych;

D. art. 233 k.p.c., poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i uznanie, że nie było podstaw do zmian w zakresie wynajmu lokali użytkowych, będących przedmiotem działalności gospodarczej ubezpieczonej, podczas gdy forma zmiany ich opodatkowania w odczuciu ubezpieczonej była dla niej korzystniejsza;

E. art. 234 k.p.c. w zw. z art. 33 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, poprzez uznanie, iż domniemanie prawne prawdziwości wpisu dokonanego w CEIDG zostało obalone na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, podczas gdy ten nie pozostawia wątpliwości, iż ubezpieczona w okresie od 1 stycznia 2014 r. faktycznie prowadziła działalność gospodarczą;

F. art. 328 § 2 k.p.c., poprzez sporządzenie uzasadnienia wyroku, które nie spełnia wymogów określonych w tym przepisie, albowiem nie odnosi się do zarzutów podniesionych w odwołaniu, a także nie wskazuje podstawy prawnej dla uznania, iż prowadzona przez ubezpieczoną działalność gospodarcza miała charakter pozorny;

III. naruszenie przepisów prawa materialnego (mające wpływ na wydanie orzeczenia), tj.

A. art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, poprzez jego błędną wykładnię i ocenę, iż ubezpieczona nie prowadziła działalności gospodarczej;

B. art. 6 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, poprzez ingerowanie w zasadność podejmowanych przez ubezpieczoną czynności związanych z prowadzoną przez siebie działalnością gospodarczą;

C. art. 6 ust. 5 w zw. z art. 11 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, poprzez uznanie, iż ubezpieczona nie podlegała obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu oraz nie posiadała prawa do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, podczas gdy fakt prowadzenia przez ubezpieczoną działalności gospodarczej nadaje obowiązek ubezpieczenia społecznego oraz prawo do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego;

Mając na uwadze powyższe, skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania oraz obciążenie pozwanego kosztami postępowania sądowego, w tym kosztami zastępstwa procesowego.

Swoje stanowisko apelująca szczegółowo i wyczerpująco uzasadniła wskazując stosowne argumenty na jego poparcie.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniosł o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne według norm przepisanych.

### **Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:**

Apelacja wnioskodawczyni, jako zasadna, skutkowałą zmianą zaskarżonego orzeczenia.

Analizując trafność zarzutów apelacyjnych zważyć w pierwszej kolejności należy, iż Sąd Okręgowy, przeprowadził prawidłowe postępowanie dowodowe, w następstwie czego poczynił trafne ustalenia faktyczne, co do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia i w tym zakresie Sąd Odwoławczy podziela argumenty zawarte w uzasadnieniu Sądu Okręgowego i przyjmuje je za swoje, nie widząc w związku z tym konieczności ich ponownego szczegółowego przytaczania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., sygn. I PKN 339/98, opubl. OSNAPiUS z 1999 r., z. 24, poz. 776).

Podkreślić jednak trzeba, że Sąd I instancji pomimo trafnych ustaleń faktycznych dokonał nieprawidłowej oceny zgromadzonego materiału dowodowego, na co zasadnie zwróciła uwagę skarżąca w apelacji, jak również błędnej subsumcji przepisów prawa materialnego, tj. art. 6 ust. 1 pkt 5 oraz art. 11 ust. 2 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442) oraz art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447), w następstwie czego wyprowadził błędne wnioski, skutkujące nieprawidłowym rozstrzygnięciem.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, orzeczenie Sądu I instancji istotnie nie jest trafne, albowiem zasadną jest poczyniona przez skarżącą uwaga, iż Sąd pomimo faktu, że nie zakwestionował samego faktu rozpoczęcia i prowadzenia przez wnioskodawczynię działalności gospodarczej w zakresie wynajmu lokali, jak również sprzedaży internetowej, ostatecznie doszedł do przekonania, że w istocie jej nie prowadziła, a wszystkie czynności podjęte w celu jej zarejestrowania zostały podjęte wyłącznie w celu uzyskania przez nią świadczeń z ubezpieczenia społecznego z tytułu porodu. Zdaniem Sądu Apelacyjnego przedmiotowe ustalenie jest błędne.

Faktem jest - jak prawidłowo ustalił Sąd I instancji - że M. G. od 2011 r. dysponowała trzema lokalami użytkowymi, które zostały jej przekazane przez rodziców w ramach umowy użyczenia. Przedmiotowe lokale wnioskodawczyni w okresie od 2010 (początkowo dwa - trzeci lokal otrzymała w grudniu 2011 r.) do grudnia 2014 roku wynajmowała, przy czym dochód z powyższego wykazywała w zeznaniach PIT-28 wskazując go, jako przychód z najmu, opodatkowany ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych. Za poszczególne lata były to kwoty: za 2011 r. - 30.851 zł, za rok 2012 - 47.201 zł oraz za rok 2013 - 48.970 zł. W styczniu 2014 r. wnioskodawczyni zmieniła formę, w jakiej dotychczas prowadziła wynajem lokali z „najmu prywatnego” na najem prowadzony w ramach zarejestrowanej działalności gospodarczej i z tego tytułu zgłosiła się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, tj. emerytalnego, rentowych, wypadkowego oraz dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od 1 stycznia 2014 r., jako podstawę wymiaru składek wskazując kwotę 9.365 zł.

Sąd Okręgowy uznał, że w przypadku ubezpieczonej nie było żadnych podstaw do zmiany formy najmu użyczonych jej przez rodziców lokali użytkowanych, stąd zarejestrowanie w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej z dniem 1 stycznia 2014 r. działalności gospodarczej w zakresie wynajmu i zarządzania nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi (kod (...) 68.20.Z) oraz w zakresie sprzedaży detalicznej przez Internet (kod (...) 47.91.Z) było zbędne i wynikało wyłącznie z chęci uzyskania wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego z tytułu porodu. Sąd Odwoławczy nie podziela tak skonstruowanego poglądu.

Stosownie do dyspozycji art. 6 ust 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą. Ponadto w art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy systemowej wskazano, iż za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą uważa się osobę prowadzącą tę działalność na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych. Jak wyjaśnił Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 29 stycznia 2013 r. (III AUa 685/12 LEX nr 1282580), z mocy art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Działalność taka podlega obowiązkowemu zgłoszeniu organowi ewidencyjnemu (art. 25 ust. 1). Wpis do ewidencji legalizuje wykonywanie działalności gospodarczej oraz wyznacza czasowe granice bycia przedsiębiorcą. Wynikają z niego również inne konsekwencje prawne, przewidziane w prawie podatkowym, finansowym, jak również w prawie ubezpieczenia społecznego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2005 r., I UK 105/04, OSNAPiUS 2005, Nr 13, poz. 198).

Mając na uwadze zaprezentowane poglądy judykatury podkreślić należy, że ocena, czy działalność gospodarcza jest wykonywana, należy przede wszystkim do sfery ustaleń faktycznych, a dopiero w następnej kolejności - do ich kwalifikacji prawnej.

W wyroku z dnia 14 września 2007 r., III UK 35/07 Sąd Najwyższy wskazał, że obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność - w tym działalność gospodarczą - wynika z faktycznego prowadzenia tej działalności, przy czym działalność gospodarcza to prawnie określona sytuacja, którą trzeba oceniać na podstawie zbadania konkretnych okoliczności faktycznych, wypełniających znamiona tej działalności lub ich niewypełniających. Prowadzenie działalności gospodarczej jest zatem kategorią obiektywną, niezależnie od tego, jak działalność tę ocenia sam prowadzący ją podmiot i jak ją nazywa oraz czy dopełnia ciężących na nim obowiązków z tą działalnością związanych, czy też nie. Tym samym do powstania obowiązku ubezpieczenia wymagane jest faktyczne prowadzenie tej działalności. Wykonywanie pozarolniczej działalności gospodarczej w świetle powyższego to rzeczywista działalność zarobkowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Rozpoczęcie działalności polega na podjęciu w celu zarobkowym działań określonych we wpisie do ewidencji działalności gospodarczej. Zgłoszenie i wpis do ewidencji działalności gospodarczej stanowi tylko podstawę rozpoczęcia działalności gospodarczej w rozumieniu jej legalizacji i nie jest zdarzeniem ani czynnością utożsamianą z podjęciem takiej działalności (por. wyrok Sądu Najwyższego z 21 czerwca 2001 r., sygn. akt II UKN 428/00, por. wyrok Sądu Najwyższego z 25 listopada 2005 r., sygn. akt I UK 80/05, OSNP 2006r, nr 19-20, poz. 309). Z tego powodu wpisowi nadawano zawsze charakter deklaratoryjny, a nie - konstytutywny. Nie kreował on również bytu prawnego przedsiębiorcy. Określanie przez samego przedsiębiorcę daty rozpoczęcia działalności gospodarczej wpisywanej do ewidencji powodowało istnienie domniemania faktycznego, że z tą datą działalność gospodarcza została podjęta i była prowadzona aż do czasu jej wykreślenia z ewidencji. Domniemanie faktyczne ma znaczenie dowodowe i może być obalone (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 25 października 2006 r., sygn. akt II GSK 179/06, LEX nr 276729). Domniemanie faktyczne ma znaczenie dowodowe i może być obalone, co oznacza, iż okres prowadzenia działalności gospodarczej wynikającej z wpisu do ewidencji może być korygowany, lecz czynność ta musi być powiązana z wynikami postępowania dowodowego. W takiej sytuacji ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która wywodzi z niego skutki prawne.

Ubezpieczenie z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej powstaje z mocy prawa. Wprawdzie w decyzjach dotyczących tej kwestii używa się niejako zwyczajowo sformułowania „obejmuje ubezpieczeniem społecznym”, jednakże nie zmienia to faktu, że ubezpieczenie to powstaje z mocy prawa, a decyzja organu rentowego ma jedynie charakter deklaratoryjny, potwierdzający powstanie prawa z chwilą ziszczenia się jego ustawowych przesłanek. Przepis art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 13 pkt 4 ustawy systemowej kreuje obowiązek podlegania osób prowadzących pozarolniczą działalność ubezpieczeniom z mocy ustawy od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności. Tak więc, to nie decyzja organu rentowego powoduje powstanie tego obowiązku, a jedynie potwierdza ona ten obowiązek. Decyzja ta wydawana jest na podstawie art. 83 ust. 1 pkt

2 ustawy systemowej i nie jest decyzją kształtującą prawa i obowiązki, a jedynie decyzją potwierdzającą przebieg ubezpieczeń. Innymi słowy, o obowiązku ubezpieczenia przesądzają przepisy prawa, a nie wola ubezpieczonego lub organu rentowego.

A zatem obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą wynika z faktycznego prowadzenia tej działalności.

Mając na uwadze poczynione w sprawie ustalenia Sądu I instancji, które Sąd Apelacyjny podzielił, Sąd Odwoławczy stanął na stanowisku, że działalność prowadzona przez M. G. spełnia wymogi z art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Postępowanie dowodowe wykazało w szczególności, że ubezpieczona miała zamiar i w rzeczywistości prowadziła działalność gospodarczą w sposób stały, zorganizowany i ciągły oraz w celu zarobkowym, a dokonywane przez nią czynności, nie miały na celu jedynie pozoracji takiego stanu rzeczy.

Bez znaczenia dla powyższej oceny pozostaje fakt, że wnioskodawczyni od stycznia 2014 r. zmieniła charakter prowadzonego najmu lokali z „prywatnego” na prowadzony w ramach działalności gospodarczej – zresztą nie jest rzeczą Sądu dokonywanie oceny, czy ów najem winien być prowadzony przez skarżącą, jako osobę fizyczną czy jako przedsiębiorcę. Jak trafnie bowiem wskazała apelująca nie jest rolą Sądu ocena, czy zmiana opodatkowania wynajmowanych lokali była konieczna – Sąd winien ograniczyć się jedynie do stwierdzenia, czy faktycznie zmiana opodatkowania przedmiotowych lokali nastąpiła. Zaprezentowane przez Sąd Okręgowy twierdzenia w zakresie stwierdzenia, że czynność zarejestrowania przez ubezpieczoną działalności gospodarczej miała – wbrew zgromadzonemu materiałowi dowodowemu – wyłącznie fikcyjny charakter i de facto nie powinna była nastąpić, stoją w sprzeczności z art. 6 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, bowiem w sposób niedopuszczalny - co podkreśliła skarżąca - ingerują w wynikającą z przepisów prawa wolność w podejmowaniu oraz wykonywaniu (lub nie) działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę. Z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy wynika bowiem jednoznacznie, że zmiana opodatkowania przedmiotowych lokali użytkowych nastąpiła i stały się one przedmiotem prowadzonej przez ubezpieczoną działalności gospodarczej.

Wnioskodawczyni bezsprzecznie po dokonaniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej w dalszym ciągu, co najmniej do 12 kwietnia 2014 r., tj. do daty, od której przebywała na zwolnieniu lekarskim, prowadziła wynajem lokali w sposób zorganizowany i ciągły, tj. w sposób, o którym mowa w art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej. Sąd Apelacyjny zwraca uwagę, iż ciągłość, jako cecha działalności gospodarczej oznacza zamiar podmiotu podejmującego i wykonującego działalność gospodarczą, objawiający się w pewnej metodzie postępowania (powtarzalność czynności) właściwej rodzajowi działalności gospodarczej (A. Powałowski, S. Koroluk, *Podejmowanie działalności gospodarczej w świetle regulacji prawnych*, Bydgoszcz–Gdańsk 2005, s. 37). Nie oznacza to oczywiście utożsamiania ciągłości z koniecznością wykonywania działalności gospodarczej bez przerwy. Z punktu widzenia ciągłości działalności gospodarczej istotny jednak staje się zamiar powtarzalności określonych czynności w celu osiągnięcia dochodu (por. wyrok NSA z dnia 28 kwietnia 2011 r., II OSK 333/11, LEX nr 992553). Ciągłość musi być elementem zamiaru podmiotu podejmującego działalność gospodarczą (zob. wyrok WSA w Poznaniu z dnia 16 sierpnia 2012 r., II SA/Po 427/12, CBOSA). Należy ponadto zwrócić uwagę, iż ciągłość oznacza, że działalność gospodarcza nastawiona jest na z góry nieokreślony czas (por. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 stycznia 2008 r., I UK 208/07, LEX nr 442841).

Podsumowując, ciągłość działalności gospodarczej należy wiązać z regularnie występującymi, powtarzającymi się i trwającymi czynnościami. Przeciwnieństwem ciągłości działalności są czynności wykonywane okazjonalnie, jednorazowo, sporadycznie (zob. wyrok NSA z dnia 17 września 1997 r., II SA 1089/96, Pr. Gosp. 1998, nr 1, s. 32). Co istotne, to zamiar powtarzalności w odniesieniu do aktywności (działalności) decyduje o pozytywnym lub negatywnym zaistnieniu tej przesłanki.

Przekładając powyższe na grunt analizowanej sprawy zważyć należy, iż bezsprzecznie wnioskodawczyni dokonując zarejestrowania prowadzenia działalności gospodarczej miała faktyczny zamiar jej prowadzenia, o czym świadczą

zarówno zawarte umowy najmu, jak i fakt, że po zakończeniu urlopu macierzyńskiego kontynuuje ona prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie wynikającym z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Nie inaczej należy ocenić działalność wnioskodawczyni w zakresie prowadzonej przez nią sprzedaży internetowej książek.

Wnioskodawczyni - jak wykazało postępowanie dowodowe przeprowadzone przez Sąd I instancji - w sposób nie budzący wątpliwości wykazała, że przez cały okres prowadzenia działalności gospodarczej, tj. od stycznia 2014 r. stale, w sposób zorganizowany i ciągły wykonywała wynikające z jej przedmiotu czynności, tj. dokonywała sprzedaży książek za pośrednictwem portalu (...). O powyższym świadczy m.in. dołączony do akt wykaz płatności dokonanych na rzecz wnioskodawczyni za pomocą PayU, z którego wynika, że w marcu 2014 r. ubezpieczona sprzedała 13 książek za łączną kwotę 284,89 zł które wysłała za pomocą poczty polskiej na wskazane przez kupujących adresy. Również w lutym 2014 r. ubezpieczona dokonała sprzedaży, za pośrednictwem portalu (...) - grupa (...) Sp. z o.o. w P. wystawiła ubezpieczonej faktury: za styczeń na kwotę 0,80 zł, i 0,21 zł, za luty 2014 na kwotę 3,88 zł, za marzec 2014 r. kwotę 18,31 zł. Faktem jest, że w styczniu 2014 r. ubezpieczona nie osiągnęła żadnego przychodu ze sprzedaży internetowej, zaś w lutym 2014 r. jedynie znikomy, niemniej jednak nie może to świadczyć o braku jej zarobkowego charakteru, jak również o braku - z uwagi na niewielką ilość sprzedanych towarów - ciągłości prowadzonej przez nią działalności gospodarczej. Jak wyjaśniał bowiem Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 28 kwietnia 2011 r. (II OSK 333/11, LEX nr 992553) celem wprowadzenia przesłanki ciągłości działalności było wyłączenie z definicji działalności gospodarczej wyłącznie czynności jednorazowych. Jednakże przesłanki tej nie należy utożsamiać z koniecznością wykonywania działalności bez przerwy. Istotny jest zamiar powtarzalności określonych czynności celem osiągnięcia dochodu, a skoro tak, to nawet uznanie, że nie dokonywała sprzedaży towaru codziennie nie może przesądzać o tym, że nie prowadziła działalności gospodarczej w sposób ciągły, albowiem stale pozostawała w gotowości, przy czym zarówno wystawianie na portalu kolejnych towarów, jak i przygotowywanie i nadawanie paczek zawierających książki (oraz inne przedmioty – sprzedaż termoforu w lutym 2014 r.) zależało od zbytu oraz zainteresowania klientów i to ono regulowało częstotliwość, z jaką prezentowane były kolejne oferty. Dodatkowo, jak podnosił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 stycznia 2014 r. (I UK 235/13, LEX nr 1444493, G. Prawna UiS 2014/70/4 nawet podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej w 8 miesiącu ciąży nie stanowi przeszkody do podlegania ubezpieczeniom społecznym w aspekcie wykonywania jej w sposób ciągły (art. 2 ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej). Zamiaru ciągłego prowadzenia działalności gospodarczej nie podważa również przewidywanie jej zawieszenia ze względu na ciążę albo konieczność opieki nad dzieckiem.

W ocenie Sądu II instancji, w oparciu o przeprowadzone w niniejszej sprawie dowody, uznać należało, że M. G. zdołała wykazać, iż od 1 stycznia 2014 r. faktycznie podjęła i prowadziła działalność gospodarczą polegającą na wynajmie lokali użytkowych oraz sprzedaży książek przez Internet. Zważyć również trzeba, że działanie ubezpieczonej - na co zwracał uwagę pozwany w odpowiedzi na odwołanie - jako przyszłej matki, zmierzające do uzyskania tytułu do podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym zasługuje na pełną aprobatę, zwłaszcza w kontekście dokonanych w analizowanej sprawie ustaleń, z których jednoznacznie wynika, że podjęte przez wnioskodawczynię kroki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej nie były pozorne (art. 83 k.c.), ani nie zmierzały do obejścia obowiązujących przepisów prawa. Ubezpieczona wykazała bowiem z całą stanowczością, że podjętą w styczniu 2014 r. działalność gospodarczą prowadziła, co z kolei nie może skutkować aktualnie – do czego dążył pozwany wydając zaskarżoną w niniejszej sprawie decyzję – wyłączeniem jej z podlegania ubezpieczeniom społecznym.

Mało tego, jak wyjaśniał Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 13 marca 2013 r. (III AUa 1542/12, LEX nr 1311944), którego pogląd Sąd meriti w całej rozciągłości podziela i przyjmuje za własny, prawidłowo przebiegająca ciąża ubezpieczonej nie może być uznana za przeszkodę do skutecznego rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej, zwłaszcza jeśli działalność ta nie wymaga wysiłku fizycznego oraz pozwala na ustalenie elastycznych godzin wykonywania usług, a nawet świadczenie pracy we własnym domu. Samo rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej w okresie ciąży, nie jest w żadnym zakresie sprzeczne z prawem.



Nadto, Sąd Apelacyjny stoi na stanowisku, że podjęcie i wykonywanie przez kobietę w ciąży pozarolniczej działalności gospodarczej, do prowadzenia której posiada niezbędne doświadczenie i kwalifikacje, nawet gdyby głównym motywem było uzyskanie przez nią wyższych świadczeń z ubezpieczeń społecznych nie jest naganne, ani tym bardziej sprzeczne z prawem, jeżeli działalność ta - co w niniejszej sprawie zostało wykazane - była faktycznie wykonywana (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2006 r. w sprawie III UK 156/05, publik. LEX nr 272549), dlatego też czynienie wnioskodawczyni zarzutu, że odprowadzała składki od wysokiej podstawy wymiaru, jest bezzasadne.

Na zakończenie Sąd Apelacyjny podkreśla, że czym innym jest określenie podstawy składki oraz wymiar świadczeń z ubezpieczenia społecznego, a czym innym sam tytuł podlegania ubezpieczeniom społecznym. W rozpoznawanej sprawie decyzja organu rentowego, jak również zaskarżony wyrok dotyczą wyłącznie kwestii podlegania przez wnioskodawczynię ubezpieczeniom społecznym i nie obejmowały wysokości świadczenia z ubezpieczenia społecznego, która to kwestia może być przedmiotem decyzji tzw. „wymiarowej” i nie jest przedmiotem sporu w przedmiotowej sprawie. Podkreślić należy, iż organ rentowy nie jest uprawniony do kwestionowania kwoty zadeklarowanej przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność, jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, jeżeli mieści się ona w granicach określonych ustawą z 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2010 r., II UZP 1/10, OSNP 2010/21-22/267).

Reasumując, Sąd Apelacyjny uznał, że wnioskodawczyni od dnia 1 stycznia 2014 r. faktycznie prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą i z tego tytułu podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu oraz dobrowolnie chorobowemu, dlatego też podzielając apelację wnioskodawczyni i uznając wyrok Sąd I instancji za błędny, na mocy art. 386 § 1 k.p.c. orzekł, jak w pkt 1 sentencji wyroku.

Zgodnie z art. 36 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1025 ze zm.) oraz § 2 ust. 1 w zw. z § 11 ust. 2 w zw. z § 12 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490), przy uwzględnieniu treści art. 108 § 1 k.p.c., art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Sąd Apelacyjny, orzekł o kosztach postępowania w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz wnioskodawczyni kwotę 150 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu (punkt 2 sentencji).